

Slovo k povzbuzení na neděli 12. ledna 2025, na **svátek Křtu Páně** – C
Biblická čtení: Iz 40,1-8.9-11; Ž 104; Tit 2,11-14; 3,4-7; Lk 3,15-16.21-23

Milé sestry, milí bratři,

slavíme **svátek Křtu Páně**. Rozevívá se před námi novozákonní **svědectví** o Ježíšově **křtu** v řece Jordánu, **událost**, která se dle evangelia odehrála v 15. roce vlády císaře Tiberia, tedy někdy v roce 27 nebo 28. Křtem **končí** Kristův **skrytý život** v Nazaretě, **nejdelší** údobí jeho života, celé jeho **dětství a mládí**. Máme jej dnes před sebou už ne jako malé dítě, ale jako již dospělého a zralého **muže**. Začíná jeho **veřejné působení**.

Dnešním svátkem proto **končí i doba vánoční**, zítřkem začne liturgické mezidobí.

O Kristově křtu čteme s různými důrazy a s jinými detaily ve všech čtyřech sepsáních evangelia. Křest je završením Kristova dětství a mládí, předělem k veřejnému působení. Je dalším ze **zjevení**, z **epifanií** Boží slávy. V tomto smyslu patří ještě spíše k **Vánocům**, kdy se Boží sláva začala ukazovat. Nejprve **pastýřům**, pak **mudrcům** a po mnoha letech ji na Ježíšovi rozpoznává i **Jan**, když ho křtí. Příští neděli uslyšíme o vychutnání si Boží slávy ve vodě proměněné ve víno **na svatbě v Káně**, při prvním zázračném znamení, jež Ježíš – podle Jana – učiní. To vše jsou **Boží epifanie**, zjevení Boží slávy **na začátku** Kristova pozemského života a působení, jak je detekovala už starokřesťanská četba. Na křesťanském Východě je **Boží epifanie** vztažena dokonce předně na dnešní svátek, na svátek Kristova křtu.

Křest Páně má řadu krásných významů, **mnohotvárně** k nám promlouvá.

Zaprvé Ježíšův křest opravdu znamená **předěl**. Od té chvíle budou moci **mnozí lidé** zakusit skrze Krista blízkost **Božího království a jeho slávu**. Někteří starověcí interpreti této evangelijní události byli dokonce přesvědčeni – zejména pro slova z nebe «Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení» – , že **teprve v tomto okamžiku** je Ježíš přijat plně za Božího Syna, že teprve v této chvíli do něj vstupuje plnost Boží zázračné síly a že proto teprve od této chvíle se začne Boží sláva ukazovat všem, kteří ji jen budou chtít spatřit. Je sice pravda, že takováto **adopcionistická** četba nebyla církevní tradicí nikdy přijata, ba byla označena za velkou herezi, nicméně cosi do sobe má. Ne tedy v ontologickém smyslu, kdo je Pán Ježíš – věříme, že již od okamžiků početí v lůně Panny, od vtělení je **bohočlověkem** – , ale v **akcentu na přelomový význam** Kristova křtu **pro nás**.

Zadruhé Pán Ježíš ve svém **křtu v Jordáně** jakoby **shrnul** celou svou pozemskou **existenci**, jak to také přečetla už starobylá křesťanská tradice: Ponoření do vody má znamenat jeho **smrt**, vystoupení z ní jeho **zmrtvýchvstání** a otevřené nebe jeho Božství, jedinečné synovské **spojení s Bohem Otcem**. Kristovým sestoupením do vod Jordánu byly jeho **vody posvěceny** a spolu s nimi nějak i veškerá **voda**, místo počátku života na **zemi**.

I proto náš **křest** – počátek zvláštního Božího života v nás – by měl předznamenávat, **určovat** celý náš **život**. Kristova přijatá **přítomnost** by měla vše živé v nás a kolem nás **posvěcovat**, ba **prosvěcovat**. Náš křest je tajemným ponořením do celého Ježíšova života ústícího do Velikonoc, **křest vodou** v sobě nese vždy nějak **i křest krví**, volání **k lásce**, která se rozdává.

Pán Ježíš se před svým křtem zařadil **do zástupu hříšníků** přicházejících k Janu Křtiteli. Aby i tím nám dal **znamení**.

Nejen toho, že křest je i na odpuštění hříchů, ale i skutečnosti, že teprve **pokora**, uznání vlastní **slabosti i hříšnosti** a hlavně pokorné vědomí **nevýjimečnosti** vzhledem k ostatním lidem, vědomí naší bytostné **rovnosti** s nimi, (že teprve pokora) může **otevřít** naše srdce **Božímu působení**. Jedině pokora otevírá člověku **nebe**.

A konečně je Kristův křest **ustanovením svátosti křtu**, zejména jeho svátostné **materie** (vody) a svátostného **gesta** (ponoření).

Křtem vodou se my – lidští synové a dcery, slabí a hříšní lidé – stáváme jedinečně **Božími dětmi**, jsou nám **odpuštěny** hříchy a chce v nás být **zapálen** oheň Božího **Ducha**, oheň Boží **lásky**. Křest nám **křest'ansky otevírá svět Boží**. Což je možná jeho nejpodstatnější rozměr, který se v nás má stále znovu **obnovovat**.

V Lukášově svědectví – to je jeho specifikem – se nebe nad Ježíšem otevřelo ve chvíli, když se **modlil**. Ježíš byl Janem křtěn **modle se**. Lukáš častěji zaznamenává, že se něco podstatného děje, právě když se Pán Ježíš modlí. I **Boží Syn se modlil**, nemohl se jako člověk nemodlit, když celé jeho lidství bylo spojeno s Božstvím.

Tento detail Ježíšova křtu nám připomíná, že **modlitba** je základní formou **komunikace** člověka s **Bohem**, která by měla **provázet** celý náš **život**, všechny naše činnosti. Včetně přijímání **svátostí**, protože je to teprve modlitba, jež naše nitro otevírá jejich **plnější účinnosti**. Modlitbou může být i náš křest, vztah s Bohem **oživen**.

To vše a jistě mnohem víc snad můžeme číst jako **důvod, proč** Pán Ježíš chtěl být a také byl Janem Křtitelem v Jordánu **pokřtěn**. Jako Boží Syn, nám podobný ve všem kromě hříchu, **nemusel** být pokřtěn, ale **chtěl** být pokřtěn. **Pro nás**, kvůli nám a pro naše **dobro**. Jako ostatně **jedině proto** již **sestoupil z nebe** a stal se člověkem, křehkým dítětem.

A právě toto **nemusel, a přesto to chtěl a udělal** – něco, co se sice zdá být nenápadným a možná v biblické logice samozřejmým – by nás **znovu** mělo nějak **zasáhnout**. Zvláště když se jedná o souvislost se **křtem Pána Ježíše** ustanovujícím náš **křest**, počátek naší **křest'anské existence**. Zvláště když při Ježíšově křtu toto **nemusel, a přesto udělal** je tak patrné.

Učinit něco **jen tak, bez** povinnosti, **bez** nucení, **bez** postranních osobních úmyslů a prospěchu, jen s ohledem **na druhého** a v **jeho prospěch**, je přeci jednou z nejkrásnějších **charakteristik lásky**. A právě k ní by náš vztah s Bohem měl **vést a proměňovat**. Nezištná **lásky je oheň Ducha** svatého v našem životě, neboť **nezištný čin** z lásky je charakteristikou **Božího bytí** jako Trojice a veškerého Božího **činění**, stvořitelského i vykupitelského.

Činy nezištné lásky nás proto nejvíce **připodobňují Bohu**, s nímž se nám křtem otevřel jedinečný vztah. Schopnost a ochota **k nezištným činům** lásky by tak měla být jedním z prvních **ovocí** naší **existence proměňované křestní milostí**.

Krásně a jedinečně něco takového formuloval na konci vrcholného středověku například i svěbytný dominikánský teolog a mystik **Mistr Eckhart**. Volně a neuměle parafrázováno: Aby člověk mohl dosáhnout opravdu Boha, musí milovat čistě, což předpokládá, že se z lásky k Bohu a lidem vzdá postupně všeho, co je nakonec sebeláskou, tedy všeho, v čem jde jen o něj, včetně touhy po vlastní věčné blaženosti; protože jen když tak bude **milovat, nezištně**, může – jakoby mimochodem – Boha i blaženost dostat.

Milé sestry, milí bratří, **Kristův křest** na přelomu jeho skrytého života a začátku veřejného působení je skutečně – vedle mnoha jiného – jednou **z nejkrásnějších epifanií Boží slávy**, Boží **lásky**, protože jedinečně zjevuje její **nezištnost**. A tím ustanovuje, že **ponoření do vztahu** s Bohem skrze Krista **křtem** by k aspoň trochu takové **lásce** mělo **vést**.

Kéž by nás proto tato **epifanie zasáhla** a vzbudila v nás **oheň touhy** po aspoň trochu podobné **nezištnosti**, kéž by v nás zapálila **oheň síly** být **nezištnými**, a dala nám z toho jiskru **radosti**.

Kéž by právě k tomu nám tedy **pomáhala** naše **pokřtěnost** otevírající nám – a kéž by i našemu okolí – jedinečně **svět Boží**.

A určitě by i nám **prospělo**, kdybychom se **jak** před každým svým **veřejným působením**, před každým svým **jednáním s ostatními lidmi** a se světem, **tak** i při každém přijímání **svátostí**, (kdybychom se) aspoň na okamžik **podívali do nebe modlitbou**, jako Pán Ježíš učinil při svém křtu v řece Jordán...